

Vereenvoudiging en bezuiniging.

IV.

In het hoofdstuk *Justitie* worden de kosten der Regterlijke Magt aldus verdeeld: *Hooge Raad* f112,400; *Provinciale Gerechtshoven* f367,800; *Arrondissements-regtbanken* f478,450; *Kantongeregten* f151,050; *Tractementen van de deurwaarders bij de provinciale gerechtshoven* f10,800; *Bureau-onkosten* f11,600; Totaal f1,132,100. Het aantal regterlijke ambtenaren, onder welke deze som verdeeld moet worden, bedraagt 788 als: voor den *Hoogen Raad* 23; *Provinciale Gerechtshoven* 151; *Arrondissements-regtbanken* 312 en *Kantongeregten* 302. Trekt men van die som van f1,132,100 af de f22,400 voor bureau-kosten en de tractementen van de deurwaarders bij de Provinciale Gerechtshoven, zoo houdt men eene som over van f1,109,700 of, gemiddeld, voor elk lid der regterlijke magt iets meer dan f1400. Men vindt hier dus de twee voornaamste gebreken onzer staatshuishouding — onslagtigheid, een veel te groot personeel met geheel ongenoegzame bezoldigingen — vereenigd terug. De drie honderd en twee kantonregters en griffiers verdeelen onder zich eene som van f151,050 of f500 per persoon! De griffier — soms een gegradueerde, altijd iemand van opvoeding en studie — ontvangt van f300 tot f450; in het kanton Amsterdam alleen f600. De kanton-regter — misschien de moeilijkste van alle regterlijke betrekkingen om naar behooren waar te nemen — ontvangt in Amsterdam alleen f1200; in de andere kantons f900; f800; f700; f600, dus ongeveer wat men aan eenen goeden kantoorbediende of eersten klerk betaalt. Stel, dat zijne emolumenten steeds een derde van zijn tractement bedragen — en zooveel bedragen zij bijna nooit — dan maakt de kanton-regter, zelfs in het beste kanton, nog geene f1000! Voor een dergelijken spotprijs zijn natuurlijk geene mannen van kunde en talent — tenzij zij vermogen van zich zelven hebben — te krijgen. Wie zal voor eene armzalige f1000 zijne toekomst in een landstadje of een boerdorp gaan begraven? En het gevolg is dan ook geweest dat onze kanton-geregten over het algemeen allergeelukkigst bezet zijn. Men hoort klagen over kanton-regters die de menschen *snijden* en hoever is een kanton-regter die *snijdt* verwijderd van een kanton-regter die zich laat *omkopen*? Ziedaar de onvermijdelijke gevolgen van al die stelsels die, om de kosten van een groot personeel te bestrijden, de bezoldigingen der ambtenaren tot in het ongerijmde inkrimpen. Men is dan genoodzaakt zijne ambtenaren te kiezen uit hen die nergens anders voort kunnen; uit hen dien het alleen om eene kostwinning te doen is.

De minister van Justitie rekent op de uitgaven der regterlijke magt, in vervolg van tijd, f367,800 te zullen kunnen besparen, en dat wel door de opheffing der provinciale gerechtshoven. Er zou dus voor de kosten der regterlijke magt overblijven eene som van f764,300. Maar de arme kanton-regters en de arme griffiers bij de kanton-geregten zullen van hunne

sobere en ongenoegzame tractementjes moeten blijven leven.

Wij gelooven dat er kans is om, langs eenen anderen weg, tot een nog beter resultaat te komen; om de bezoldigingen der regterlijke ambtenaren tot een billijk bedrag op te voeren en tevens een tof of vier op de uitgaven voor de regterlijke magt te besparen.

Wij nemen de kanton-geregten aan als de grondslag der geheele regterlijke organisatie. Het aantal kanton-geregten stelle men op 150. (Thans zijn er 151.) De tractementen der kanton-regters en griffier worden verdubbeld. In plaats dus van f151,050, trekken wij daarvoor uit f302,100. Daarvoor echter yorderen wij: 1o. dat de kanton-regters en de griffiers moeten *gegradueerd* zijn; 2o. dat zij, evenzeer als de andere regterlijke ambtenaren, *onafzetbaar* zijn.

De tweede trap der nieuwe regterlijke organisatie maken de *Arrondissements-regtbanken* of — om den minister van Justitie plezier te doen — de *Raden van Justitie*. Het aantal dezer Raden van Justitie bedraagt 15, namelijk één voor elke tien kantons. De Raden van Justitie hebben alleen civile jurisdictie: in *hooger beroep* van de zaken in eersten aanleg voor den kantonregter behandeld; in *eersten aanleg* van alle burgerlijke zaken die boven de competentie van den kanton-regter zijn. De Raden van Justitie zijn verdeeld in twee klassen; te weten 4 van de *eerste* klasse, (te Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage en Utrecht) en 11 van de *tweede* klasse. De Raad bestaat uit 7 leden, waaronder een voorzitter, een raadsheer-secretaris, die de functiën van griffier waarneemt, en een raadsheer-rapporteur die de functiën van het openbaar ministerie en, zoo noodig, die van de tegenwoordige regters-commissarissen waarneemt. De voorzitter is bestendig; het rapporteurschap en het secretarisschap wisselen jaarlijks onder de zes leden af. Het tractement is voor die van de eerste klasse aldus bepaald: de voorzitter f3600; de raadsheer-rapporteur en de raadsheer-secretaris elk f3400; de vier overige leden elk f3200; dus voor den geheelen raad f23,200. Voor die van de tweede klasse is het tractement aldus: de voorzitter f2800; de raadsheer-rapporteur en de raadsheer-secretaris, elk f2600; de vier overige leden elk f2400; dus voor den geheelen raad f17,600. De vier raden der eerste klassen kosten derhalve te zamen f92,800; de elf der tweede klassen f193,600; Totaal f286,400.

De derde trap in de nieuwe regterlijke organisatie is de *Hooge Raad*. Hiervoor trekken wij uit f100,000. Wij maken onze rekening derhalve aldus op:

1. <i>Hooge Raad</i>	f100,000
2. <i>Raden van Justitie</i>	
a. van de eerste klasse	
se	f 92,800
b. van de tweede klasse	» 193,600
3. <i>Kanton-geregten</i>	» 302,100
4. <i>Bureau-onkosten</i>	» 11,600

Totaal f700,100

Eene besparing dus van f432,000.

Ten aanzien van het *hooger beroep* blijft de kanton-regters dezelfde competentie behouden, welken thans hebben. De burgerlijke rechtszaken, die niet behooren tot de competentie van den kanton-regter, zijn van de competentie van de Raden van Justitie. Van de uitspraken in eersten aanleg van de Raden van Justitie valt beroep op een der twee raden bij, die aan dien raad waar de uitspraak in eersten aanleg is geschied. De Raden van Justitie spreken regt in *eersten aanleg*. Er zullen bij elken Raad drie of meer suppleanten worden benoemd.

In strafzaken wordt regt gesproken, door den kanton-regter alleen in zaken van politie-overtredingen; door den kanton-regter met twee assessoren, (stemgerechtigde en in het kanton gezetene burgers) in alle zaken waartegen eene straf bedreigd is van niet langer dan een jaar gevangenis. Alle strafzaken waartegen eene hoogere straf bedreigd is dan die van een jaar gevangenis, worden beregt door de districts-geregten, met uitzondering van de halsmisdaden die beregt worden door de arrondissements-geregten. De districts-geregten zijn 30 in getal; 2 in elk arrondissement en bestaan uit de vijf kanton-regters van de vijf kantons die het district uitmaken. Elk kanton-regter zit op zijne beurt in het districts-gerecht voor. De districts-geregten spreken regt in *eersten aanleg* over de strafzaken die van hunne competentie en boven die van den kanton-regter zijn; in *hooger beroep* over de strafzaken waarin door den kanton-regter en de assessoren is regt gesproken. De voorzittende kanton-regter heeft de leiding der debatten en geeft, na den afloop, een *résumé* derzelve. Hij eindigt met eene conclusie waarbij hij of de in-vrijheid-stelling of de schuldig-verklaring van den beklaagde vordert, met aanwijzing van de artikelen der wet op welke de veroordeeling behoort gegrond te zijn. Hij neemt geen deel aan de beraadslagingen der districts-regters nog aan de uitspraak van het vonnis. De veroordeeling kan alleen uitgesproken worden bij meerderheid. Staking der stemmen geldt voor vrijspraak. De arrondissements-geregten zijn zamengesteld uit de 10 kanton-regters der onder den Raad van Justitie ressorterende kantons, onder voorzitterschap van den president van den Raad van Justitie of het lid dat hem vervangt. De arrondissements-geregten spreken regt in *eersten aanleg* over alle strafzaken, die de competentie der districts-geregten te boven gaan; in *hooger beroep* over alle vonnissen door de districts-geregten in eersten aanleg gewezen. De voorzitter vervult hier dezelfde functiën als de voorzittende kanton-regter bij de districts-geregten. Van de uitspraken der arrondissements-geregten valt beroep op het arrondissements-gerecht van een der twee naastbij gelegen arrondissementen.

Wij hebben hier slechts eene ruwe schets moeten geven, van de wijze waarop eene nieuwe regterlijke organisatie op zuinigen en eenvoudigen voet, het best bij ons in werking zoude kunnen worden gebragt. Wij erkennen dat de schets nog op vele punten zou

moeten aangevuld, uitgewerkt en volledig gemaakt worden. Maar wij hebben alleenlijk willen aantonen, hoe men ook hier met een klein, maar behoorlijk bezoldigd personeel, meer en beter kan uitrigten dan met een heirleger van kwalijk bezoldigde regterlijke ambtenaren. Om goed regt te hebben wordt vereischt dat het regt goedkoop en terstond te verkrijgen zij, wat juist niet het geval is, wanneer men er eene zoo omslagtige, zoo vele personen bezig houdende en over zoo vele schijven loopende regtspleging op nahoudt.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 4 dec. In de zitting van heden van de Nationale Vergadering te dezer stede, werd door den voorzitter het volgende voorstel van den heer *Wessendorn* medegedeeld:

»In aanmerking nemende dat de Pruisische regering de constituerende vergadering ontbonden en de Koning op eigen gezag eene staatsregeling geëtrooijerd heeft; in aanmerking nemende dat zulks eene schending is van het koninklijk patent van 8 april, waarbij de vervaardiging eener staatsregeling wordt toegezegd; in aanmerking nemende het besluit der Rijks-vergadering van de voorgaande maand ter waarborging van de vrijheden en regten van het Pruisische volk; verder in aanmerking nemende dat de Rijks-vergadering de weigering der belasting door de Pruisische vergadering van nul en geener waarde heeft verklaard, besluit de Rijks-vergadering: *De kabinets-order van den 5den dezer maand, waarbij de ontbinding der constituerende vergadering, en de octrooijering eener staatsregeling bevolen wordt, als eene gewelddadige handeling der Kroon van nul en geener waarde te verklaren.*»

Dit door de linkerzijde met grooten bijval ondersteunde voorstel wordt naar het Pruisisch comité verzonden ten einde daarover spoedig verslag uit te brengen.

Weenen, 3 dec. Aartshertog *Frans Karel* en Aartshertogin *Sophia* begeven zich met hunne familie morgen naar München; ook de andere leden der keizerlijke familie zullen zich op reis begeven. Men verzekert dat dit geschiedt overeenkomstig den wensch des jongen Keizers; daar hij bij den aanvang zijner regering geheel vrij van allen invloed wilde zijn.

Men verzekert, dat de Rijksdag spoedig naar Weenen zal verplaatst worden. Het schijnt echter dat de staat van beleg nog eenigen tijd zal duren.

De bezettingen van Weenen bestaat thans uit 20,000 man en 36 stukken geschut.

Berlijn, 5 dec. Ofschoon de leden der Nationale Vergadering de ontbinding der Kamer te gemoet zagen, hadden zij deze toch niet voor aanstaanden donderdag verwacht; op dit oogenblik wordt door de afzonderlijke partijen over een protest tegen de ontbinding beraadslaagd.

Men zegt, dat de staat van beleg den 10 dezer zal worden opgeheven en de Koning zich alsdan weder naar Berlijn zal begeven.

Gisteren avond is prins *Wilhelm* van Potsdam naar Münster vertrokken: Aartshertog *Ferdinand* van Oostenrijk *Este*, de jongere, is van Olmütz te Potsdam aangekomen.

Berlijn, 6 dec. Heden zijn ook de voorloopige kieswetten, ter benoeming van de leden der beide nieuw bijeengeroepen kamers uitgevaardigd. De hoofdbepalingen daarin voorkomende, zijn de volgende: De Eerste Kamer bestaat uit 180 leden; ieder Pruis, die 30 jaren ten volle bereikt heeft, 8 daalder belasting betaalt, of een inkomen van 500 daalder bezit, is stemgerechtigd in die gemeente, waarin hij sedert 6 maanden woont. Elke 100 kiesgerechtigden kiezen een kiezer; de leden der Eerste Kamer worden door de kiezers met volstrekte meerderheid gekozen. Tot lid der Eerste Kamer is elke Pruis verkiesbaar, die 40 jaren oud is.

De tweede Kamer bestaat uit 350 leden. Voor die Kamer is ieder Pruis, en die geene ondersteuning van armen-inrigtingen ontvangt, stemgerechtigd. Op elke 250 zielen der bevolking kiezen deze een kiezer, die op hunne beurt de leden voor de Tweede Kamer verkiezen. Tot lid dezer Kamer is ieder Pruis verkiesbaar, die 30 jaren ten volle bereikt heeft.

Over het algemeen is men zeer tevreden met de, door den Koning verleende constitutie, alhoewel het de adel niet is, die deze constitutie te radikaal noemt. Vele bewoners der stad hebben het plan, heden avond hunne huizen te verlichten.

Het stedelijk bestuur heeft gisteren ochtend eene geheime zitting gehouden. Naar men verneemt zou in die zitting voorgesteld zijn, om eene aanspraak uit te vaardigen aan alle partijen der Nationale Vergadering, ten einde hen aan te sporen al het gebeurde te vergeten en met nieuwe krachten en kracht weder aan den arbeid te gaan. Daar sommige leden echter vreesden, dat zulk een stap bij het publiek kwalijk geduid zoude worden, moet het voorstel weder ingetrokken zijn.

De afgevaardigden der linkerzijde zijn heden avond weder naar Brandenburg vertrokken, om eene laatste maal te protesteren, hetgeen een groote mislag is, daar hun die stap wel de uitsluiting van de aanstaande Kamers kosten kon.

Liegnitz, 3 dec. Eergisteren morgen marcheerde een gedeelte van de bezetting dezer stad naar Küben om aldaar de orde wederom te herstellen. Eene afdeling kurassiers is naar het gebergte vertrokken. In de Schönauer streken moeten ernstige ongeregeldehe- den hebben plaats gevonden.

In deze streken heerscht de beste rust.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 dec. De *Constitutionnel* maakt de volgende opmerkingen omtrent de gisteren door generaal *Cavaignac* aan de Nationale Vergadering medegedeelde tijding:

»De Paus komt niet in Frankrijk; hij heeft Italië niet verlaten; hij heeft geen voet op den *Tenare* gezet; hij is te Gaëta in de Napolitaansche Staten onder de bescherming van den Koning, die zich in persoon naar den Heiligen Vader heeft begeven.

»Deze treurige bekentenis heeft het Hoofd van het Uitvoerend Bewind heden in de Vergadering afgelegd, tot wie hij, drie dagen geleden, de volgende woorden, die door geheel Europa moesten weergalmen, had gerigt: »De Paus is op reis naar Frankrijk.»

»Wij betreuren het ten diepste dat *Pius IX* bij zijn besluit, de schuilplaats hem door Frankrijk aangeboden, niet aan te nemen, blijft volharden. Het geheele land zou zich gelukkig geacht hebben den Paus met de eerbiedigste sympathie, die aan zijn persoonlijk karakter en de hooge waardigheid, die hij bekleedt, toekomt, te ontvangen.

»Dit vooruitgezet hebbende, zijn dan woorden in staat om het schandelijke uit te drukken van de handwijze van het Uitvoerend Bewind in deze gewigtige omstandigheden, waarin het door de gebeurtenissen te Rome gebragt was? Neen, nog nooit was er door het gouvernement van eene groote mogendheid zulk een voorbeeld van lichtzinnigheid gegeven.»

— Men leest in het officieel gedeelte van den *Moniteur universel*:

»Het Oostenrijksche gouvernement heeft Brussel aangenomen als de plaats, waar de conferentiën ter regeling der Italiaansche quaestie zullen geopend worden. De heer de *Tocqueville*, lid der Nationale Vergadering, is door het gouvernement der Republiek belast Frankrijk aldaar te vertegenwoordigen.»

— Alles wat in Frankrijk, ten opzichte der gebeurtenissen te Rome, voorvalt is zonderling. Gisteren verkondigde generaal *Cavaignac* van de tribune, dat de voorgenome expeditie naar Civita-Vecchia tegenbevel had ontvangen.

Heden ontvangen wij de dagbladen van Marseille van 3 december. De *Nouvelliste* van 2 dezer bevat het volgende:

»Het vertrek van de expeditie-brigade te Marseille vereenigd is bepaaldelijk vastgesteld; op het oogenblik waarop wij dit schrijven, heeft de inscheeping der troepen bijna geheel plaats gehad, en de schepen zullen reeds heden middag naar zee gaan. De bestemming dezer brigade is geen geheim meer; wij kunnen de stelligste verzekering geven, dat onze troepen zich naar Civita-Vecchia zullen begeven.

»De zee-divisie wordt gekommandeerd door den schout-bij-nacht *Trehouart*, die gisteren avond zijne vlag geheschen heeft aan boord van het stoomfregat den *Magellan*. Dit fregat, dat als een oorlogschip is gewapend, neemt eene batterij artillerie, een detachement van de genie en een bataillon van het 33ste van linie aan boord. De staf van de expeditie begeeft zich aan boord van den *Magellan*, die nog aan de *quai St. Jean* voor anker ligt.

»Het overige gedeelte der divisie is verdeeld op de stoomfregatten den *Montezuma*, gekommandeerd door den heer de *Brignac*, op den *Labrador* en den *Fantour*. De *Montezuma* heeft daarenboven eene tweede batterij artillerie ingenomen. Deze inscheeping heeft plaats gevonden in de nieuwe haven de *la Joliette*, waar deze drie schepen ten anker liggen. Zij werd door het heerlijkste weder begunstigd en lokte eene menigte van nieuwsgierigen. Onze dappere bataillons legden de levendigste geestdrift aan den dag; telkens wanneer zich onze soldaten van het strand naar boord begaven, deden zij de lucht van hun gejuich weergalmen.

»Nadat de heer de *Corcelles*, onze buitengewone gezant naar Rome, het vertrek der expeditie bespoedigd had, is hij aan boord van de stoomkorvet *Osi- ris*, vooruit gezeld.

»De plaats der bestemming Civita-Vecchia, geënzins Ancona zoo als men eerst vermoedde, is een ondubbeltzinnig bewijs van de sympathie, welke de zaak van den Paus bij het Fransche gouvernement ondervindt; en indien het, zoo als wij hopen, in de aangelegenheden van Rome steeds als beschermmer optreedt, dan zal het niet alleen op de dankbaarheid der katholieken, maar ook op die der beschaafde wereld mogen rekenen.

— Een brief uit Turijn meldt thans stellig, dat *Karel Albert* het slagtoffer is geweest van een aanslag tot vergiftiging; ofschoon het berigt van het overlijden des Konings voorbarig schijnt, moet evenwel zijn toestand gevaarlijk zijn, en de geneesheeren vreezen, dat het vergif nadeelige gevolgen zal achterlaten.

Binnenlandsche Berigten.

+ Amsterdam, 7 dec. Het publieke leven levert dikwerf zonderlinge incidenten op en eischt eene groote mate van omzigtigheid. Ziehier een voorbeeld. Jhr. *Salvador*, officier der kavallerie te Haarlem, heeft het nuttig geacht een boekje te schrijven en eene advertentie te plaatsen over de candidatuur en verkiezing van den heer *Godefroi*, en beschouwde in beide stukken die verkiezing meer uit een religieus dan uit een politiek oogpunt. Hij had daartoe zeker evenveel regt als ieder ander, maar schijnt niet berekend te hebben, dat de inhoud dier stukken, vooral der advertentie, in hooge mate, teregt of ten onrechte, ergernis kon geven aan de geloofsgenooten van hem en den candidaat. Die ergernis nam toe, naar mate het groote joodsche publiek, hetwelk den heer *Salvador* niet genoeg kende, aan hem volstrekt geen eigen karakter wilde toekennen noch gelooven, dat een militair schrijven kon, maar hem slechts beschouwde als een gedienstig werktuig in handen van anderen, vooral van den heer van *Nierop*, omdat deze zijn zwager is. Te vergeefs had de heer van *Nierop* reeds dadelijk na de verschijning van brochure en advertentie daartegen geprotesteerd en gewezen op zijne eigene geschriften, ten blijke, dat, indien hij over personen of zaken wat te zeggen had, hij niet schroomde dit zelf en ten eigen name te doen. Alle der zake kundigen dachten dan ook hier niet aan, maar bij het mindere publiek bleef de gisting en opgewondenheid dermate toenemen, dat de heer van *Nierop*, wilde hij niet door *députés* uit het eerste district (jodenwijken) zijne glazen zien inslaan, zich verplicht zag, het geschrijf van den heer *Salvador* openlijk te desavoueren. Thans zijn de gemoederen wat bedaard. Het gebeurde moge bewijzen, hoe gevaarlijk het is en hoeveel omzigtigheid het vordert, de religie te mengen in politieke zaken.

Amsterdam, 8 dec. De heer *Oppendoes Alewijn*, te Hoorn, heeft zijn verlangen te kennen gegeven, om bij de aanstaande benoeming van een lid der Tweede Kamer in het 8ste hoofd-district, niet in aanmerking te komen; en heeft zulks openlijk gedaan, opdat degenen, die hem met hun vertrouwen hebben vereerd, hunne stemmen niet nutteloos zouden uitbrengen.

— Een zeer geacht ingezetene van Dordrecht, zendt ons een antwoord op een ingezonden stuk in de *Nederlander* van 1 dec., no. 89, waarin men o. a. zijne verwondering had betuigd, dat vele »weldenkenden» hunne stemmen voor een lid der Tweede Kamer, liever op de HH. *Thorbecke* en *Blussé*, dan op de heeren *Crans* en *Lotsy* hadden uitgebragt. Daarvoor wordt nu reden gegeven. Den heer *Crans* hadden velen niet gestemd, omdat hij voor eenigen tijd, vooral in het belang zijner gezondheid, eene drukke praktijk met eene raadsheerplaats in het hof van Zuid-Holland had verwisseld — en men in de eerste zittingen der Tweede Kamer, waarlijk wel menschen behoeft, die zich uit hoofde van hunnen lichaamsstoestand niet aan drukke bezigheden behoeven te onttrekken. Den heer *Lotsy* had men niet gestemd, omdat hij door sommigen als behoudsman wordt aangeprezen, omdat hij bij zijne rede in de Dubbele Kamer zich eene hatelijkheid tegen *Thorbecke* liet ontvallen, omdat hij in diezelfde rede eene belasting op de successie in de regte lijn voorstond — en voorts omdat hij als lid van den raad der stad Dordrecht, zoo inconsequent geweest was, om, na eerst een fiksche voorstel te hebben gedaan tot vermindering der buitensporige gemeente-opcenten op het gemaal van tarwe en rogge, zich heeft laten te vrede stellen met eene niets-bedeutende vermindering der opcenten op het tarwe-gemaal alleen, waaraan dan nog eene ongelijkdrukkende vermeerdering der belasting op de huurwaarde was verbonden; zoodat de middenstand bezwaard, de geringe man schier niet ontlast werd. Daarentegen had men gaarne stemmen uitgebragt op den heer *Thorbecke*, uit vrees, dat de man, die zooveel tot de grondwets-herziening had bijgedragen, in Leyden niet zoude gekozen worden, en op den heer *Blussé*, omdat hij een bekwaam, vrijzinnig man en hoofd van een der voornaamste rederij- en handelshuizen is.

Dit stuk behelst echter geene conclusie; de geachte inzender veroorloofte ons er die bij te leveren. Er moet thans tusschen *Thorbecke* en *Lotsy* worden overgestemd; men kieze *Thorbecke*, ten einde, nadat deze zal hebben bedankt, tot eene geheel vrije keuze te kunnen overgaan, en dan kieze men den heer *Blussé*, tot wiens lof waarlijk niets te veel gezegd is.

— Te Bergen-op-Zoom is niet de heer *Sasse van Yssel*, maar de heer mr. *H. van Berkel* tot candidaat voor de Eerste Kamer, met en benevens den heer mr. *Z. van Lightenveld*, gekozen. (Hand.)

's Gravenhage, 7 dec. Z. Exc. de minister van Marine en Koloniën ad interim heeft, bij aankondiging van 21 november, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat het bij herhaling gebleken is, dat bij sommige ouders of voogden van jongelingen, die zij tot officier bij 's rijks zeemagt of bij het corps mariniers of wel als ingenieurs voor den scheepsbouw wenschten te zien opgeleid, twi- fel bestaat ten aanzien van den ouderdom, welke vereischt wordt om als adelborst op het koninklijk instituut voor de marine te Medemblik te worden toe-

† † † Men zal op Dinsdag den 19den Decem-
† † 1848, des voormiddags ten 12 ure, ten
† huize van den Kastelein **J. P. FLORIS-**
SEN, aan de Stadsstraat, te **Arnhem**, in het
openbaar **VERRICHTEN**:
9 perceelen **WEIDELAND**, zoo als die staan uit-

gebaakt in den Meinerswijkschen polder, toebehoorende aan St. Nicolai Broederschap te Arnhem.

Nadere inlichtingen omtrent de voorwaarden van verpachting zijn te verkrijgen ten Kantore van den te Arnhem standplaats hebbenden Notaris Mr. GERARD VAN ECK, terwijl aanwijzing der perceelen zal gedaan worden door den Opzigtcr WILLEM VAN VELEN.

Houtverkoop

te Rosendaal, in het Logement, op Donderdag den 14den December 1848, des morgens ten 10 ure, van

8. perceelen BEUKENBOOMEN.
1. » LINDEBOOMEN.
10 » DENNENBOOMEN in den Imbosch.
3 » BERKEBOOMEN » » »
8 » SCHELHOUT » » »
de Kouverik genaamd.
18 » SCHELHOUT te Rosendaal.
17 » TABAKSHOUT » » »
4 » HAAR van WILLIGENHOUT, in het Velperbroek.

Aanwijzing te Rosendaal door G. EGBERTS.
» op den Imbosch » D. MATERMAN.

Op Donderdag den 14den December 1848, des voormiddags ten elf ure, zullen door den Curator in het Faillissement van STEPHAN HAENTJES, binnen de bovenwoning aan het huis No. 60 aan de Nieuwe Kraan te Arnhem, voor kontant geld worden verkocht:

MEUBELN en HUISRAAD, waaronder moderne Mahonijhouten, SECRETAIRE, TAFEL, PENANT-KASTJE en WERKTAFELTJE, voorts STOELEN, MANGEL, KOLOMKAGCHEL en KOOKFORNUIS.

Wijders eenige WIJNEN als:

6 Oxhoofden ROODE- en een half Aam RIJNWIJN en onderscheidene soorten op Flesschen.

De Wijnen bevinden zich in de bergplaats achter gemeld huis, en zal er tot het onderzoek van dezelfde gelegenheid gegeven worden daags te voren van 12 tot 3 uur; terwijl de Meubelen enz. te zien zullen zijn ten dage der verkoop, van 9 tot 11 uur.

IN HUUR wordt aangeboden: een nieuw HEERENHUIS, bevattende vier KAMERS en een KAMINETJE, KELLER, KEUKEN, DIENSTBODEN-KAMERS, ZOLDER en BERGPLAATS, benevens, des verkiezende, STALLING voor 2 a 3 Paarden, KOETSHUIS en KNECHTS-WONING, staande op het aangenaamst gedeelte aan den Straatweg tusschen Arnhem en Velp. — Franco-aanvraag bij den Heer Notaris Jhr. BOSCH van ROSENTHAL, te Velp.

+++ De HOUDERS der AANDEELEN in de
++ NEGOTIATIE ten laste der Evangelisch-
+ Luthersche Gemeente te Arnhem, worden
verwittigd, dat ingevolge Artikel 6 der voorwaarden op den 28sten December is UITGELOOT No. 12 en
at dit aandeel met de premie van uittoting, tegen
intrekking van het stuk met deszelfs onverschillen
Coupons, na primo Januarij, zal worden betaald
door den Kerk-Rentmeester der voornoemde Gemeente.

J. BACKER.

+++ Die genegen is, de ARNHEMSCHE, de
++ STAATS-, de HAARLEMSCHE- en NOORD-
+ HOLLANDSCHE COURANTEN of het HAN-
DELSBLAD af te staan, en voor twee uren des namiddags van den dag, waarvoor dezelfde zijn uitgegeven, aan een aan te wijzen huis binnen de Stad Arnhem af te geven, gelieve franco prijs-opgaaf over, drie maanden, onder Letter K. Z., bij den Boekbinder W. J. DE JONGH, te Arnhem te bezorgen.

Wij hebben van verschillende zijden de gunstigste berichten over
GOEDBERGERS RHEUMATISCHE KETTINGEN

en kunnen thans een ATTEST produceren, dat ook de ongelooftigsten bekeerden zal. De Edel Achtbare Heer J. W. DE WIT, Burgemeester van Loosdrecht,

verheven boven de bedenkingen, die de meesten terughouden. Naam te noemen, al konden zij daarmede de heilzame menscheit eene dienst bewijzen, — heeft ons edelmoedig het volgende Attest toegezonden:

»DE ONDERGETEEKENDE Burgemeester der Gemeente Loosdrecht, verklaart, ter liefde der waarheid, dat hij, na eene ernstige ziekte, heeft geleden aan RHEUMATISMUS in de Hiel van den Regter Voet; dat tot herstelling daarvan vruchteloos zijn aangewend Bloedzuigers, Berookingen, Smee-lingen, enz.; dat hij door dat ongemak niet gaan noch staan kon, en dat, door het aanbrengen der »GOLDBERGER GALVANO-ELECTRISCHE KETTING, de pijn niet alleen is geweken, maar dat zelfs in eene nacht de pijn zoodanig verminderd was, dat hij de voet des morgens kon nederzetten, »ja op het ziekelijk Been kon staan; en dat de »Rheumatische pijnen binnen eene maand geheel zijn »verdwenen.

»Weshalve hij het gebruik dier KETTING ter goeder trouw kan aanbevelen. Get. J. W. DE WIT.

»Loosdrecht, 21 November 1848.

»Aan de Directie van het Verkoophuis
»te Utrecht.

De KETTINGEN van GOLDBERGER zijn tegen f1.80 en f2.70 in onderstaande Dépôts te verkrijgen en eene Brochure, waarin de heilzame geneeskracht van het Electro-Galvanismus duidelijk bewezen is, wordt gratis afgegeven. (30/11 48)

De echte Goldbergsche Kettingen hebben J. T. GOLDBERGER op de bovenzijde en het Wapen van Tarnowitz, dat hiernaevens afgedrukt is, op de onderzijde van het Doosje, waarop wij verzoeken te willen letten, daar er reeds vele nagemaakte in den handel zijn.

Amsterdam, Verkoophuis. Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.
Amersfoort, A. H. van Ruyven. Harlingen, L. P. Mirande Pz.
Almelo, J. Hagens. Hoorn, L. B. Ruttenberg.
Arnhem, G. W. Tikkell. Kampen, Juv. M. Vooght.
Assen, H. P. A. v. Gorcum. Leiden, A. Dirks.
Alkmaar, J. Brongers Gz. Leenwarden, S. P. Postma.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels. Maastricht, D. Primavesi, aine.
's Bosch, F. L. Welsch. Middelburg, J. C. Kries.
Boxmeer, F. Leblanc. Nijmegen, Gebrs. Swemelaar.
Breda, Wed. Julianus. Nieuwe-Diep, T. Groen.
Dordrecht, J. Veth, Jr. Rotterdam, Dépôt Verkoophuis.
Dokkum, A. Schaafsma. Sneek, P. v. Staa.
Doetinchem, W. J. Raadgeep. Thiel, L. Ulfelder.
Delft, J. T. Wagner. Utrecht, Dépôt Verkoophuis.
Deventer, B. H. Tikkell. Veendam, S. Savenije.
Enkhuizen, G. Rienderhoff. Vlissingen, A. M. Kalb.
Gouda, A. Goedvraach. Winschoten, G. Wasmann.
Gorinchem, H. Bodem. Wijk-bij-Duurst, C. Zorn.
Groningen, R. Hartman. Zutphen, J. H. A. Wansleben.
Goes, J. Bouwens. Zwolle, W. Ulderink Jr.
Haarlem, J. Larsen. » A. A. v. d. Kolh.
Haarlem, Wed. de Lange en v. Ek.
's Hage, Ph. W. Sack.

Conservatie der Oogen.

De Gezigtkundige J. GUDENDAG zal van den 12den tot den 16den dezer te spreken of te onbieden zijn in het Hôtel des Pays-Bas. Hij noodigt al degenen uit, die zijnen raad of leiding tot het behoud van het Gezicht behoeven; in het bijzonder beveelt hij zijne nieuw uitgevondene AVONDBRILLEN.

Burgerlijken stand.

CULEMBORG:

Van 26 nov. tot en met 2 dec.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: C. Copier, geb. van der Zant, Z. — A. van Zuilekom, geb. Hulskens, Z.

Overleden: H. Kootkar, 66 j. — W. H. Lesier, wed. van J. Heijkoop, 38 j. — C. Giffhorn, 14 d. — J. C. Beltjes, 61 j. 4 m. — D. H. van Kleef, 4 j. — D. van den Ham, 36 j. — M. E. van Santen, 11 j. — A. Roomans, 5 j.

Marktprijzen.

AMSTERDAM, 8 December.

Tarwe met weinig handel; 126 @ n. Bovenl. f215; 127 @ dito f218, 220; 127 @ Munst. f220; 127 @ Gelders. f220; 129 @ o. Gron. f218 aan de Zaan. — Buiten eene groote partij gedr. Rogge, welke lager is afgegeven, is er weinig omgegaan; 116 @ Petersb. bij partij f123; 127 @ Pomm. f150, 155; 124 @ Munst. f146. — Garst: 101, 108 @ n. ord. Winter f112, 116. — Koolzaad in een doen; op 9 vat dadelijk 61 L. — Lijnzaad lusteloos; 108, 109, 111 @ Riga f215; 108, 109 @ Arch. f225; 113 @ Tangarok f252. — Raapolie dadelijk en op levering iets flauwer. Lijnolie flauw en aangeboden. Raapolie op 6/w. f37; Vlieg. f36; Mei

f35½ a 36. Lijnolie op 6/w. f27½; Vlieg. f26½. — Hennepolie op 6/w. f35; Vlieg. f34.

SCHIEDAM, 7 december.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust f12. — Jenever f15.50; Amst. proef f16.75, zonder de belasting.

DORDRECHT, 7 december.

Tarwe: Jar. soorten f6, lager te noteren van f240 tot 256; nieuwe Zeeuwsche en Overm. echter werd bij eenige vraag ter verzending tot vorige prijzen goed opgeruimd, de beste in cons. van f220 tot 233, afwijk. met goeden handel van f204 tot 216 en mindere van f180 tot 195, Blaauwe f3 en Zomer Tarwe f6 lager van f174 tot 183. — Bogge in een doen met kleinen handel, Zeeuwsche en Overm. van f156 tot 165 en 124 @ Geld. voor f150. — Garst als voren met weinig vraag, Winter zakgoed f120, gestort f126, Zomer zakgoed f105 a 108, gestort f114. — Voer-Haver slap en f3 lager; Inl. zakgoed f57 tot 63, dikke f70 a 80. — Boekweit behield prijs, Oosterh. voor f145, Steenb. f146 en Maas voor f140 verkocht. — Paardeboonen bedongen vorige coers, zijnde voor best hard zakgoed f123 besteed. — Erwtten zonder kooplust, Blaauwe van f190 tot 204 aangeboden. — Koolzaad vond goeden handel tot vorige prijzen, Zeeuwsche en Overm. zakgoed van L 58 tot 59, mooi Vlaamsch tot L 59½ en puik gestort tot L 60 en 61; 9 vats op April L 63 te koop. — Slag-Lijnzaad 103 @ Arch. f215 gelaten; 112 a 113 @ Inl. f245; 114 a 115 @ dito f255 en 116 @ f260 verkocht. — Raapolie op 6/w. f37½, contant f36½ gedaan, op 10. Mei 1849 f36½ gelaten. — Lijnolie op 6/w. 27½, contant f26½. — Harde Raapkoeken voor f56 a 58 gepresenteerd. — Harde Lijnkoeken f75 a 80 en zachte f100.

's HERTOGENBOSCH, 6 en 7 december.

Rogge f4.60, 4.75 en 4.90. — Boekweit f3.90, 4.25 en 4.60. — Haver f2.00 en 2.30.

KOEYORDEN, 4 december.

Rogge f4.00. — Boekweit f4.00. — Boter, Ned. pond f0.45.

HOOGVEEN, 5 december.

Rogge f4.32½. — Boekweit f3.65. — Haver f2.60. — Boter N. pond f0.50. — Honig N. pond f0.28. — Ter markt aangebragt: 125 mudd. Rogge; 206 mudd. Boekweit; 6 mudd. Haver; 660 pond Boter; 200 pond Honig.

ASSEN, 7 december.

Rogge f4.30 a 3.95. — Boekweit f3.80 a 3. — Aardapp. f1.40 a 1.10. — Boter Ned. pond f0.57½ a 0.55. — Stroo 100 Ned. pond f2.50. — Aantal: 256 mud Rogge; 70 mud Boekweit; 96 mud Aardap.; 240 Ned. pond Boter; 2000 Ned. pond Stroo; 93 Wagens.

STEENWIJK, 4 december.

Rogge f3.90 a 4.60. — Boekweit f4.20 a 4.60. — Haver f2.50 a 3.00. — Boter ½ vat f15.75.

ARNHEM, 8 december.

Oude Weet van f8.60 tot 0.00; nieuwe van f6.50 tot 8.50. — Rogge van f4.60 tot 4.85. — Boekweit van f4.40 tot 5.00. — Garst van f3.50 tot 4.00. — Friesche Haver van f0.00 tot 0.00; Voerhaver van f2.20 tot 2.60. — Witte Boonen van f0.00 tot 0.00; Paardeboonen van f5.00 tot 0.00. — Graauwe Erwtten van f6.50 tot 8.00; Groene van f8.00 tot 8.75; Geele van f0.00 tot 0.00. — Koolzaad van f0.00 tot 0.00; Avelzaad van f0.00 tot 0.00; Aardappelen van f1.65 tot 1.80. — Boter van f0.55 tot 0.60 het pond.

Broodzetting.

ARNHEM, 9 december.

Roggebrood.

Een Roggebrood van 5 pond . . . f0.49.
» dito » 3 » . . . » 0.24.
» dito » 2 » . . . » 0.16.
» dito » 1 » . . . » 0.08.

Fijn Tarwebrood.

Het pond Fransch of Vloerbrood . . . f0.33½.
Fransch of Vloerbrood 4 oncen . . . » 0.13.
dito » dito 3 dito . . . » 0.10.
dito » dito 2 dito . . . » 0.06½.
Het pond Wittebrood of Weggen . . . » 0.29½.
Wittebrood of Weggen 4 oncen . . . » 0.12.
dito » dito 3 dito . . . » 0.09.
dito » dito 2 dito . . . » 0.06.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 9 Dec. 2 El 6 Palm 0 Duim; gew. 15 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is f5 per drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentien van één tot vijf regels f1.00 en voor elken regel daarboven 20 cents, behalve 35 cents zegelregt voor elke plaatsing.

Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.